

Provincie Gelderland

Markt 11

6811 CG Arnhem

Onderwerp: Zienswijze op ontwerpbesluit Wet natuurbescherming – woningbouwplan
Wijchen-West (2023-015849)

Geachte college van gedeputeerde staten van de provincie Gelderland,

Via deze weg dien ik een zienswijze in op het ontwerpbesluit voor de ontheffing onder de Wet Natuurbescherming (Wnb) voor de locatie rondom de Vormerse Plas en de percelen ten zuiden van de Groenstraat 7 t/m 17 te Wijchen (Wijchen-West). Dit ontwerpbesluit is bij u bekend onder zaaknummer 2023-015849.

Ben ik belanghebbende?

Voordat ik inga op inhoudelijke punten, wil ik benadrukken dat ik belanghebbende ben. Bij de beoordeling of iemand belanghebbende is, is de ruimtelijke uitstraling van het project niet relevant. Voor een natuurlijk persoon is bepalend of de handeling een ruimtelijke uitstraling heeft op mijn woonomgeving. Dit houdt in dat de activiteiten waarop de ontheffing Wnb betrekking heeft, een directe en specifieke invloed heeft op mijn leefomgeving. Uit vaste jurisprudentie van de Raad van State blijkt dat de afstand bepalend is voor de vraag of hieraan voldaan wordt. In de regel wordt daarbij een afstand van maximaal 100 meter aangehouden (zie hiervoor bijvoorbeeld de uitspraak van de Afdeling van 11 november 2020: ECLI:NL:RVS:2020:2706). Ikzelf ben eigenaar/bewoner van Hof van Hagevoort 104. Dit is een woning die op circa 90 meter en direct tegenover het plangebied in kwestie is gelegen. Hiermee voldoe ik aan het afstandscriterium. Daarnaast heb ik ook direct zicht op het plangebied, waarmee ik tevens aan het zichtcriterium voldoe. Zodoende ben ik belanghebbende bij deze ontheffing.

Inhoudelijke punten

Graag breng ik de volgende punten onder uw aandacht.

I. Compensatiegebieden onvoldoende geborgd richting toekomst

Wat opvalt aan voorliggende ontheffing is dat er mismatch lijkt te bestaan met het geldende bestemmingsplan, namelijk het bestemmingsplan 'Wijchen-West 2023' voor de gronden binnen het plangebied en het bestemmingsplan 'Geconsolideerde versie Buitengebied en herziening 2014' voor gronden buiten het plangebied, en het doel (inclusief bijbehorende voorwaarden) van de ontheffing. Doel van de ontheffing is immers om verstoring en compensatie van leefgebied van beschermde soorten te reguleren en te borgen. De hiervoor aangewezen gronden krijgen of houden echter de bestemming 'Agrarisch', 'Groen' of 'Woongebied'. De meer restrictieve en beschermde bestemming 'Natuur' of een soortgelijke functieaanduiding ontbreekt. Overigens was het in het ontwerp bestemmingsplan Wijchen-

West 2023 wel een bestemming 'Natuur' opgenomen voor een deel van het compensatiegebied. Zie hiervoor afbeelding 1 hieronder.

Afbeelding 1: plankaart ontwerpbestemmingsplan Wijchen-West

Alhoewel het compensatiegebied binnen de bestemming 'Agrarisch' of 'Groen' gerealiseerd kan worden, biedt het tegelijkertijd een wankel basis richting de toekomst als het gaat om borging van deze gronden ten behoeve van compensatiegebruik. De genoemde functies laten namelijk ook weer agrarisch grondgebruik (verbouw mais of houden vee) of een jeugdhangplek (bestemming 'Groen') toe. Aangezien bij binnenplanse vergunningen en gebruik alleen aan het bestemmingsplan wordt getoetst, is de borging van compensatiegronden ondermaats. Immers: het bestemmingsplan laat, zonder enige tussenkomst, ander gebruik van deze gronden toe. Als gevolg van deze situatie zou zowel het leefgebied van beschermde soorten op de oorspronkelijke plek als het compensatiegebied verloren kunnen gaan. Deze situatie is uitermate onwenselijk.

In de ontheffing zelf wordt daarbij gesproken over privaatrechtelijke afspraken (beheersovereenkomsten) die zijn afgesloten. Alhoewel dit mooi klinkt, biedt ook dit geen zekerheid. Privaatrechtelijke afspraken zijn namelijk geen toetsingskader bij publiekrechtelijke afwegingen. Daarnaast kunnen binnen het privaatrecht alleen contractpartijen aanspraak maken op de vastgelegde afspraken. Omwonenden of natuurorganisaties kunnen dit niet, aangezien zij geen contractpartij zijn. Zodoende is ook de basis onder deze vorm van borging wankel en onvoldoende.

II. Alternatievenafweging

In hoofdstuk 5 van het activiteitenplan Wijchen-West van Antea is aandacht besteed aan eventuele alternatieve locaties voor het realiseren van het doel (circa 1.300 woningen). In het ontwerpbesluit wordt hiernaar verwezen ten behoeven van de alternatievenafweging.

Allereerst valt het op dat de alternatievenafweging niet integraal in de ontheffing zelf is opgenomen, terwijl dit een verplicht onderdeel van de te doorlopen procedure is (artikel 2.8 lid 4a Wnb). Meer zorgwekkend is echter dat er in de alternatievenafweging geen acht wordt geslagen op het Vormserse bos in het zuidelijke deel van het plangebied. Dit bos stamt minimaal uit 1830 en heeft volgens de onderzoeken duidelijke ecologische waarde. Gezien

deze waarde is het des te belangrijker om een goede alternatievenafweging te maken. Waarom is verdere uitbreiding langs de Huurlingsedam (richting Alverna) niet overwogen en waarom zijn alternatieve locaties überhaupt niet benoemd laat staan verder onderzocht?

III. Spuitzonering – hoogstamfruitgaard

Uit de tekeningen van de compensatiegebied valt op dat er in compensatiegebied 1 een hoogstamfruitgaard wordt ingericht. Hierbij wordt deze hoogstamfruitgaard direct naast de woningen Groenestraat 35 en 37 gepositioneerd.

Het inrichten van een hoogstamfruitgaard doet vermoeden dat hier gebruik gemaakt zal worden van gewasbeschermingsmiddelen. Bij het gebruik van gewasbestrijdingsmiddelen (c.q. spuitzonering) is het vaste jurisprudentie van de Raad van State dat een richtafstand van 50 meter niet onredelijk wordt geacht (zie bijvoorbeeld: [Uitspraak 202200141/1/R3 - Raad van State](#)). Door de betreffende hoogstamfruitgaard direct naast Groenestraat 35 en 37 te positioneren wordt deze 50 meter veronachtzaamd. Zodoende is dit onderdeel van de compensatie inrichting schadelijk voor de gezondheid van betreffende bewoners en in strijd met het recht.

IV. Gesloten grondbalans

Voor een goede en functionele compensatie is een gesloten grondbalans, waarbij er geen grond van buiten het plangebied wordt binnengehaald, van belang. Het is betreurenswaardig dat dit niet als voorwaarde bij de ontheffing is opgenomen.

V. Te behouden essentieel leefgebied huismuis

Op figuur 4 van de ontwerp ontheffing Wnb wordt het te behouden leefgebied van de huismees weergegeven. Walt opvalt is dat het behoud van deze leefomgeving wordt omschreven als essentieel, maar dat het behoud van dit essentiële leefgebied nergens publiekrechtelijk is geborgd. Dit is extra urgent aangezien een aanzienlijk deel van dit leefgebied op eigen terrein van particulieren ligt met beperkte kennis en ervaring van het behoud van essentieel leefgebied.

Gezien bovenstaande is het raadzaam om het behoud van dit essentiële leefgebied van de huismuis publiekrechtelijk te borgen, bijvoorbeeld via het opnemen van een voorwaardelijke verplichting in de definitieve ontheffing, aanpassing van het onderliggende bestemmingsplan of het aanbrengen van een aanduiding.

VI. Actualiteit eerste natuuronderzoek

Aan de aanvraag ligt een natuuronderzoek uit 2021 ten grondslag. Uit dit eerste onderzoek bleek dat aanvullend onderzoek noodzakelijk was voor een beperkt aantal soorten. Op basis daarvan zijn nadere soortgerichte onderzoeken uitgevoerd en is een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming (Wnb) aangevraagd.

Het genoemde natuuronderzoek is echter niet meer actueel, terwijl het wel aan de basis heeft gelegen voor de aanvraag ontheffing Wnb. Dit natuuronderzoek dateert namelijk uit september 2021 en het bijbehorende veldonderzoek vond plaats in juli 2021. Hoewel er geen

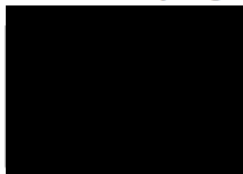
strikte wettelijke geldigheidstermijn is voor ecologisch onderzoek, wordt in de ecologische praktijk en jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State algemeen uitgegaan van in ieder geval 2 jaar (artikel 3.1.1a Bro). Aangezien de ontheffing formeel nog verleend moet worden (Q3/Q4 2025), is deze termijn overschreden.

Dit gebrek aan actualiteit is met name relevant voor soorten waarvoor in het natuuronderzoek is geconcludeerd dat zij niet in het plangebied voorkomen – bijvoorbeeld de teunisbloempijlstaart. De afwezigheid van dergelijke soorten in 2021 geeft geen garantie dat deze soorten ook op het moment van (definitieve) verlening afwezig waren. Ecologische omstandigheden kunnen in de tussentijd aanzienlijk zijn gewijzigd, bijvoorbeeld als gevolg van spontane vestiging of veranderingen in het beheer.

Nu niet met actuele gegevens is onderbouwd dat negatieve effecten op beschermde soorten zijn uitgesloten, is onderhavige aanvraag strijdig met artikel 3.1.1a Bro. Deze strijdigheid heeft ook tot gevolg dat niet aan artikel 3:2 van de Awb is voldaan, welke dat vereist dat een besluit zorgvuldig wordt voorbereid. Gelet hierop had het op de weg van de aanvrager en het bevoegd gezag gelegen om voorafgaand aan verlening van de ontheffing opnieuw veldonderzoek te verrichten. Het is betreurenswaardig dat zij dit hebben nagelaten.

In afwachting van uw reactie teken ik.

Met vriendelijke groet,

Eigenaar/bewoner van [redacted]